

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

TANDHEELKUNDIGE HULP AAN ZIEKENFONDSLEDEN GEEN MODE-ARTIKEL.

Op pag. 1452, N.T.v.G. van 4 April j.l. schrijft dr. P. A. DE WILDE: „Gelukkig dus, dat hij alleen stond”, en doelde daarmee op een medicus „uit Frieslands Zuid-Westhoek”, die „het geen afwijsbaren eisch (vond), dat tandheelkundige hulp aan de ziekenfondsleden verleend wordt en het een mode-artikel (achtte) evenals het permanenten van het hoofdhaar”.

Deze medicus verdient, naar het mij voorkomt, dat hij *niet* alleen blijve staan. Zijn opvatting lijkt mij zeer juist. En zijn vergelijking zou nog duidelijker spreken, wanneer de producenten van voor-de-bevolking-onmisbare levensmiddelen het vernuftige denkbeeld reeds hadden toegepast, het permanenten van het hoofdhaar als cadeaustelsel met hun leveranties te verbinden.

Hiermede wil immers niet gezegd zijn, dat mondverzorging — ook van ziekenfondsleden! — overbodige luxe zou zijn. Zij is even permanent noodzakelijk als bij voorbeeld huidverzorging of lichaamsreiniging. Maar wil men inderdaad „ook de tandheelkundige hulp der ziekenfondsleden tot haar recht doen komen” dan onderscheide men wèl tusschen: symptomatische hulp bij pijn of ziekte *en* prophylactische therapie.

De eerste resorteert onder het hoofdstuk: Eerste hulp bij ongelukken, en valle dus wel degelijk onder de ziekenfondspremie. De tweede daarentegen blijve waar zij thuis behoort, namelijk onder „Bouw- en woningtoezicht”. Zeer teekenend noemt het volk een slecht gebit vaak een afgebrand dorp. Wil een ziekenfonds zich met het ontstellend groote aantal afgebrande dorpen zijner leden bezighouden, en *dit* „tot haar recht doen komen”, dan organiseere het dezen dienst *naast* het eigenlijke *ziekenfonds*, zooals eenige groote ziekenfondsen al een tijdlang bezig zijn te doen, zeer tot hun leering en beschaming.

Amsterdam,
18 April 1936.

W. L. VAN ANDEL,
tandarts, D. D. S.

PROFESSOR VAN RIJNBEEK'S BEZWAREN TEGEN EEN NUMERUS CLAUSUS.

Wie belang stelt in de toekomst van den artsenstand kan het voorstel: invoering van een numerus clausus, — waarover prof. v. RIJNBEEK zijn veto heeft uitgesproken, — niet anders dan uiterst belangrijk achten Mijn oordeel gaat lijnrecht tegen de opvattingen van prof. VAN RIJNBEEK in, ik schaar mij dus geheel aan de zijde van collega HARDENBERG. Met kracht meen ik te moeten waarschuwen tegen de schoonklinkende, doch in de werkelijkheid der hedendaagsche maatschappelijke toestanden volkomen schipbreuk lijdende argumenteeringen van prof. VAN RIJNBEEK.

Een academische opleiding, zonder mogelijkheid van toepassing van en voortbouw aan de verkregen kennis, zal voor de betrokkenen een bron van verdriet beteekenen, waarbij de sterkeren wellicht „elementen van berusting” zullen vinden, terwijl de zwakkeren (niet de materialisten — die staan altijd vrij sterk) aan ontgoocheling en ongeschiktheid om zich te metamorphoseeren moreel en materieel te gronde zullen gaan.

Bepalen wij ons alleen tot de medici: hoe komt prof. VAN RIJNBEEK tot de idee, dat den mislukten arts eenige bijzondere geschiktheid zou toevallen om zich in te voegen in de gelederen der primair opgeleide handwerkslieden? Op dit terrein kan hij heelemaal niet concurreeren. Zijn geschiktheid als stratenmaker zou hij

toch eerst nog moeten bewijzen, hoe nederig dit beroep ook is. Bij een sollicitatie als brievenbesteller zullen zijn antecedenten hem in den weg staan. De regel is dat de als arts opgeleiden voor niets anders deugen dan voor arts.

Onlogisch is het argument, dat er toch zijn de menschen in een bescheiden beroep werkzaam, die hun geluk vinden in een streven naar hoogere ontwikkeling. Deze bewegen zich in opgaande lijn, — de anderen in neergaande richting. Het materieel bestaan van den arts-werkman nemende voor wat het in het gunstigste geval kan zijn, blijft als onafwendbaar gevolg van zijn veranderde levensorde, dat zijn geestelijk levenspeil moet dalen, doordat hun de grond ontnomen is waarop de verkregen kennis moet gedijen. Niets behoeft, zoowel nu als vroeger, den schoenlapper wiens geestelijke gesteldheid zich hiertoe leent, te beletten een filosoof van naam te worden; doch wie eenmaal de studie van practisch arts heeft volbracht, kan niet een goed kellner, of chauffeur, of schoenlapper meer worden zonder als medicus te sneven. Te pogen zijn medische kennis bij te houden zou slechts het lijden weergeven in plaats van tot tevredenheid en geluk te voeren. Wellicht dat later, als hij op een of andere wijze de crisis te boven komt, wellicht komt er dan op den duur uit al deze misère nog eens een frisch stroompje van wetenschappelijk leven te voorschijn, dat eenige compensatie zou schenken voor al het verlorene? Deze mogelijkheid als hoofdargument van prof. VAN RIJNBERK lijkt mij wel zeer zwak.

Als iets vanzelfsprekends neemt prof. VAN RIJNBERK aan, dat het noodzakelijk de slechtste artsen zullen zijn, die van het eigen terrein verdrongen zullen worden naar de lagere beroepen. Ook hiermee ben ik het niet eens; in het verkrijgen van practijk hebben nog andere elementen dan bekwaamheid en toewijding beteekenis.

Is trouwens het laatste deel van prof. VAN RIJNBERK's antwoord aan collega HARDENBERG in feite niet reeds een krachtig betoog vóór den numerus clausus als saneeringsmaatregel? Hieruit komt toch duidelijk de wenschelijkheid naar voren, dat een deel van den stroom verlegd worde naar andere bedding.

Toch wil prof. VAN RIJNBERK den numerus clausus niet, om niet de kans te scheppen, dat een groote geest voor de medische wetenschap verloren zou gaan. Deze kwade kans, zoo zij al bestaat, — ik kan mij nauwelijks voorstellen, dat welk-oordeelkundig-gekozen-criterium ock zoo ver zou mistasten, — echter zelfs dan wordt deze m.i. volkomen gedekt door de overweging, dat het genie zich altijd en overal baan breekt. HELMHOLTZ zou toch HELMHOLTZ geworden zijn, ook al ware hem de toegang tot de Berlijnsche universiteit ontzegd geworden.

Ten slotte meen ik echter, dat de schifting moet berusten op karakterbeoordeling wil men komen tot de gewenschte „élite" voor wat men gaarne noemt het „officium nobile".

E. J. BOK.

Barendrecht, 17 April 1936.

CASTRATIE EN DE NEDERLANDSCHE RECHTER.

De gronden, die collega SANDERS ten gunste eener Regeeringscommissie naar voren brengt (dit *Tijdschrift* bldz. 1611 en 1612), kan ik niet als steekhoudend beschouwen om de volgende redenen:

1. De genoemde gronden (deskundigheid, contrôle na de behandeling, kans op misbruik) zijn eveneens van gewicht bij een andere ingrijpende behandeling.
2. SANDERS geeft mijns inziens blijk van een ongewettigd gemis aan vertrouwen. Er zijn tal van nieuwe wijzen van behandeling (medicamenteuse, heilkundige, radiologische, psycho-therapeutische) naar voren gebracht en toegepast. Is zoo'n commissie ooit noodig gebleken?
3. Men zou nog kunnen opmerken, dat zoo'n instantie, indien noodig, als causaal middel niet in aanmerking komt. Dan ware noodig verbreiding van beter inzicht en meer verantwoordelijkheidsbesef.

Het middel is dus onvoldoende gestaafd en ware averechtsch.

Dit geldt temeer, nu collega SANDERS niet alleen gewaagt van een commissie, „waartoe men zich om advies kan wenden" (*Het castratievraagstuk*, bldz. 56), maar